

end den Anden. Naar det ærebe Medlem igjen kommer tilbage til, at vi af Hensynet til Holsteen i 1855 vilde finde os i en Censur af 600 Rd. Indtægt og 100 Rd. Skat, saa har han selv indrømmet, at Fordringen om en Valgretsensensus var kommen fra Tydsland, og at Grunden til, at vi dengang vilde gaae ind paa denne Censur og ønske, at den var bleven indført, var netop Hensynet til den Fordring, som Ublandet havde stillet, for at en Fællesforfatning kunde komme istand med Holsteen. Naar det ærebe Medlem talte om Loven af 23de December 1864, da er jeg i Forlegenhed med at omtale den, da jeg frygter for, at Formanden skal forbyde mig Ordet, men jeg skal kun bemærke, at hvad en Forsamling andetsteds har vedtaget, kan ikke have paa den Maade Indflydelse paa den Ret, som Rigsdagen har, saa at Rigsdagen derfor skulde være nødt til at afgive den.

Naar den ærebe Landstingsmand kaldte det et saa stærkt Misbrug af Ordet, at sige, at den menige Befolkning vilde blive Rettigheden berøvet, saa huskede han vist ikke paa, at jeg sagde: til Landstinget, og jeg troer, at han vil give mig Ret i, at naar den menige Befolkning nu har uheldig Valgret — (En Stemme: Indirecte!); indirecte eller directe kommer her ud paa Et — vil det være at berøve den Rettigheder, naar de indskrænkes i den Grad, at det kun bliver til Halvdelen af Pladserne, og naar man siger, at det dog bliver Halvdelen af Pladserne, maa man huske paa, at det kun bliver til Halvdelen af de Pladser, hvortil Folket vælger, de Kongevalgte komme til. Den ærebe Landstingsmand meente, at det vilde være et Gode, at Landstinget blev styrket ved nye Kræfter. Det er ganske vist, at der kommer nye Kræfter ind, men det er vistnok meget tvivlsomt, hvilket Slags Kræfter det bliver.

Krieger: I den Ting skal jeg være ganske enig med den ærebe 1ste Landstingsmand for 2den Kreds (Christensen), og jeg skulde næsten troe, at uagtet Dittringer fremkom mod den ærebe 1ste Landstingsmand for 10de Kreds (Rehmann), saa vil han ikke mindre deri være enig med os Begge, nemlig deri, at der ikke er nogen Anledning til „Zubel“, hverken i 1855, dengang den

da forhandlede Fællesforfatning blev ført igjen, og heller ikke nu, 10 Aar senere, dersom dette Grundlovsforflag, som nu ved denne Behandling foreligger til Vedtagelse for Landstingets Vedkommende, maatte blive ført i Havn gennem de Stær, som endnu true det; thi der er endnu en ikke saa ganske lille Veie tilbage, gennem hvilken det maa løbse med Paapassenhed og Forsigtighed. Der var efter min Mening ikke nogen Anledning til Zubel i 1855, thi under alle Omstændigheder blev Sagen ført igennem under megen Kamp og Modstand, ikke blot i Rigsdagen, men ogsaa saaledes, at den dog ikke tilfredsstillede de Fraværende, til hvem der ved hele Sagen var blevet taget et meget væsentligt Hensyn. Der er efter min Mening heller ikke Anledning til Zubel nu i 1865, om end denne Sag maatte blive ført igennem. Vi leve desværre under saadanne Forhold og i en saadan Tilstand, at der skal stee Meget, og navnlig Saadant, hvorover vi ikke ere Herrer, for at der kan være Tale om virkelig Zubel. Men der kan ogsaa efter Forslagets eget Indhold vanskeligt være nogen større Kreds i Folket, som med nogen særdeles Glæde hilser selv dette Indhold som det endelige Forsatningsindhold. Dertil er der efter min Mening alfor Meget i disse Bestemmelser, som bærer Præget af dets besynderlige Tilblivelsesmaade. Det kan gjerne være, at det næsten altid mere eller mindre gaaer til paa en lignende Maade ved slike Afgjørelser, hvis Tilveiebringelse er saa vanskelig. Det kan gjerne være, at det næsten ikke kan undgaaes, at den afgjørende Beslutning bliver tagen paa en Maade, der svarer saa lidet til Afgjørelsens Vigtighed, og ved en summarisk Fremgangsmaade, som staaer i en besynderlig Strid med den Udførlighed, hvorved mange mindre vigtige Spørgsmaal behandles, ikke som om disse Sager jo have været udførligere behandlede, men den egentlige Afgjørelse, hvorledes kom den? Det veed jeg ikke. Det vide maaskee, eller rettere sagt, ganske vist, de ærebe Herrer, som gennem dens Forberedelse ere bleve Ministre, men vi Andre vide det ikke. Vi modtog i Fællesudvalget med Hensyn til Hovedpunkterne et særbdigt Resultat, navnlig og med Hensyn til flere Punkter, hvor det for os Andre stod, som om det ikke havde